

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۸۸

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز پنجشنبه

هفتم دی ماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب:

- ۱) قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
 - ۲) طرح گزارش کمیسیون اقتصاد راجع به شور اول تفکیک وزارت اقتصاد ملی
 - ۳) مذاکره و تصویب فوریت واصل گزارش کمیسیون فرهنگ راجع به تبصره الحاقی بلاجه اضافه اعتبار وزارت فرهنگ
 - ۴) تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس یکساعت و سه ربع بیش از ظهر بریاست آقای اردلان (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه پیش قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان: نراقی - دکتر مشرفاطمی - مسمودی - گیو - دکتر آهی - صفاری - قراگزلو - پیراسته - ثقة الاسلامی - اخوان - دکتر نیرومند - سعیدی - عبدالحمید - بختیار - امید سالار - کدیور - مصطفی ذوالفقاری - مهندس اردبیلی - محمودی - رضا افشار - بزرگ ابراهیمی - مرتضی حکمت - خزیمه علم - دکتر سعید حکمت - پورپور - صرافزاده - سلطانی - اورنگ - لاری - معینزاده - کریمی

غائبین بی اجازه آقایان: سهرابیان - مهندس شاهرخشاهی - اریه - شفیع - قوامی

دولت آبادی - امیر تیمور کلالی - پرومند - مهندس ظفر - سلطان مراد بختیار - دکتر پیرنیا - دکتر حمزوی - مکرم - یار افشار - دیر آمدگان وزود رفتگان با اجازه - آقایان: شبیانی - فرود - کیکاوسی - عبدالصاحب صفائی - تجدد - محمود افشار - خاکباز - دکتر وکیل - دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: سالار بهزادی - میراشرافی - تیهور تاش - سندیجی

نایب رئیس - بواسطه تعطیل چایخانه در روز گذشته صورت جلسه هنوز حاضر نشده بنابراین صورت مجلس روز آتی توزیع میشود و تصویب میشود.

قنات آبادی - حالا که مجلس دیر

تشکیل میشود، دستور هم مهم تر است تا قبل از دستور.

نایب رئیس - امروز نوبت نطق قبل از دستور است (بعضی از نمایندگان - دستور دستور) بسته بنظر آقایان است. اگر موافقت فرمائید نطقهای قبل از دستور بماند برای جلسه آتی. آقای بهبهانی فرمائید.

بهبهانی - پیشنهادی است که قریب ۲۰ نفر از آقایان نمایندگان محترم امضاء کرده اند راجع به در دستور گذاردن لایحه تقلیل قیمت تذکره.

بعضی از نمایندگان - دستور دستور.

نایب رئیس - بسته بنظر مجلس است، مخالفی نیست؟

شوشتری - بنده مخالفم.

نایب رئیس - فرمائید. (قنات آبادی - ایشان خودشان مدعی هستند) در هر صورت یک نفر مخالف میتواند صحبت کند.

شوشتری - در جلسه قبل که آن تذکره را عرض کردم چون مجلس نشد و اکثریت نشد از نظر اصول برای نمایندگان که اسم نوشته بودند برای نطق قبل از دستور

بنظر بنده آن حق باقی است ولی من عرض کرد برای جلسه بعد جناب آقای امامی فرمودند که امروز آمدیم مجدداً اسم نوشتیم، عرایضی داریم و در این عرایضی که بنده میکنم بنظر خودم برای موکلینم، یا حیزه انتخابیه ام یا برای مملکت لازم است. بنده تسلیم رأی آقایان نمایندگان محترم هستم (احسن است) اما فکر فرمائید یکی دو جلسه، با سن من آمدن زود تر وقت گرفتن مشکل است یکتدری هم رعایت این را فرمائید

نایب رئیس - اگر موافقت فرمائید محفوظ بماند برای بعد (صحیح است)

۲- طرح گزارش کمیسیون اقتصاد راجع به شور اول تفکیک وزارت اقتصاد ملی

نایب رئیس - لایحه تجزیه وزارتخانه

اقتصاد بدو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن مطرح میشود

یکی از نمایندگان - موافقت فرمائید موضوع تذکره جز دستور قرار گیرد

نایب رئیس - این مقدم است، گزارش قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون اقتصاد مجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد ملی در جلسه مورخه ۳۴۸۱۰ با حضور آقایان کاشانی وزیر اقتصاد ملی و دکتر اردلان وزیر مشاور و لایحه شماره ۹۷۹۷ دولت راجع به تفکیک وزارت اقتصاد ملی بدو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن را مطرح و پس از مذاکرات مفصل با انضمام یک تبصره بماده واحده و دو تبصره پیشنهادی دولت تصویب نمود و اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

ماده واحده - وزارت اقتصاد ملی که فعلاً موجود است بدو وزارت خانه ذیل تفکیک میشود:

۱ - وزارت بازرگانی

۲ - وزارت صنایع و معادن

تبصره ۱ - سازمان صنایع کشور و بودجه آن ضمیمه وزارت صنایع و معادن می شود

تبصره ۲ - وزارت صنایع و معادن مکلف است بتدریج که مهیا برای اداره امور صنایع و معادن گردید ترتیب انتقال آنها را از سازمان برنامه و دستگاههای دیگر دولتی به وزارت صنایع و معادن بدهد.

تبصره ۳ - وزارت بازرگانی و صنایع

شهریورماه آقایان مافانان انحصار بازرگانی را داشتیم اما نتیجه تبادل صادرات و واردات را از این گرفتیم همه سال ما دیدیم که صادرات ما بکثرت واردات است یا واردات ما در برابر است سه برابر است بر حسب سالها بنا بر این اگر چنانچه وزارت اقتصاد ملی باین معنی میخواید باشد که قانون انحصار بازرگانی در اختیار باشد و این جور عمل بکنند استهلاک مقرر فرمائید درش را بکنند بکنند اما اگر وزارت اقتصاد ملی میخواید از آن صورت خارج بشود برنامه اقتصادی داشته باشد و واقعا وزارت اقتصاد بمعنی وزارت اقتصاد که در مالک رقیبه است بنده شخصاً موافقم بنا بر این بنده موافق مشروط هستم با این امر در صورتیکه ملاحظه فرمودید وزارت اقتصاد متبديل شد بوزارت جواز فروشی آنهم با این افتتاح که از آن پله ها که آدم بالا میرفت بقول جناب آقای خلعتبری که گفت یک کسی آمد بمن گفت تا جمدان را پراسکاس نکردم و برای فلان رئیس اداره نبردم که اسامیش را بردند و من نگویم فلان جاحالا یا آقای وزیر اقتصاد ملی اطلاع داشت یا نه داشت من نمیدانم (داراب) کی بود وزیر اقتصاد؟ (من نمیدانم یکدفعه اسم بردم پس است ولی او میگفت تا آن جمدان اسکاس را نبردند فلان جواز گرفته نشده بنا بر این اگر بخواهید تخصص در جواز فروختن را بیشتر بکنید و متخصص برای کفالتکاری بیشتر باشد باور فرمائید من خیال میکنم ننگ است بگوشه وزارتخانه ما همان راتفکیک کردیم اما اگر چنانچه بخواهید یک برنامه واقعا اساسی داشته باشید یک وزارت اقتصاد هم تشکیل بشود یک اشتباهی جناب آقای صفائی در ضمن بیاناتشان فرمودند خیلی هم متأسفم که تشریف ندارند فرمودند که ما دو نوع صنایع داریم صنایع دولتی داریم و صنایع ملی داریم کار صنایع دولتی با سازمان برنامه است و کار صنایع ملی با وزارت کار است بنظر بنده اشتباه کردند (داراب) اشتباه کردند اول برنامه اقتصادی غیر از اداره کردن چهارتا کارخانه است (داراب) صحیح است (رفقا و آقایان عزیز بدانند سازمان برنامه مأمور تهیه و اجرا بوسیله دولت و نظارت سازمان در بزرگ کارهای تولیدی و عمرانی است اصلا مأمور تهیه برنامه اقتصادی مملکت نیست آقایان خودتان شاهد هستید که تنوا هسته و ملایم معقول و غیر معقول از اول دوره مکرر این مطلب را عرض کرده ام و افتخار هم میکنم این عریض را کرده ام بنده آمار بانک ملی را آوردم و شما هم حالا همه توجه دارید و جراید توجه دارند و مینویسند اینها مطالبی است که اقتصاد بدون آمار و مطالعه و نقشه اصلا در دنیا عملی نیست دولت فعلی جناب آقای علم جناب آقای دکتر مهران جناب آقای ذوالفقاری

بنده شما برنامه اقتصادی ندارید برنامه اقتصادی بنده چیست (داراب) بنامی مثل اینکه فکر این مطلب هم نیستید امروز دنیا حل کرده اقتصاد را یا اقتصاد بصورت سوسیالیزم و سوسیالیسم است یا بصورت لیبرالیسم و رژیم آزادی است اما نه بمعنی رژیم آزادی قرن نوزدهم که سرمایه فقط جنب منفعت برای سرمایه داز بکنند آزادی را برای سرمایه داز قائل شدند صبیح است منفعت شخصی بایستی محرک فعالیت اقتصادی باشد بایستی از ابتکارات شخصی استفاده کرد این حرفها صحیح است در مالکی که مقابل رژیم سوسیالیسم و کمونیسم هستند از این اقتصاد استفاده میکنند اما همه عواید بجزیب صاحب سرمایه نمیرود نه در انگلستان نه در امریکا نه در سوئیس نه در سوئد و نروژ این ممالکی که خودشان را در مقابل کمونیسم حفظ کرده اند برای چه؟ برای اینکه این مطلب را توجه کرده اند که ماصول سرمایه داری را حفظ میکنند اما نه بصورت سرمایه داری قرن ۱۹ که بعد از آن گرفتارهای انقلاب فرانسه هر کس توانست جیب خودش را پر بکند من حق دارم که از سرمایه ام استفاده کنم اما یک حد معینی برای عواید تعیین میکنند بقیه اش میروند بعنوان رفاه اجتماعی و برای اجتماع هدف دولتها از مأمور پلیس و انتظام و عدلیه و سایر نظامی خارج شده هدف دولتهای سرمایه داری فعلی رفاه اجتماعی است (صحیح است) با رفاه اجتماعی توانسته اند این ممالک بایه های اجتماعی را در مقابل کمونیسم نگاه دارند آقایان توجه فرمائید بنده از نظر مملکت و دین عرض میکنم شما یک سرمایه ملی و سرمایه دولتی و فردی دارید یک عواید ملی هم دارید باید این وزارت اقتصاد شما و حالا شورایی اقتصاد همانطوریکه گفتند واقعا تا یک حدی حق با آقای صفائی بود که اگر این آقایان واقعا خودشان میتوانستند درست بکنند تا حالا صحیحی هم داخل این فکرها بکنید که یک چیز نوی در بیاید (معاون نخست وزیر) توضیح عرض میکنم این حرف صحیح است و قابل جواب نیست بنده عرض میکنم از نظر کشور وزارت اقتصاد دولت ایران موقعی میتواند جلوی این مفاسد و بدبختیها را بگیرد که اولاً تعیین بکنند که عواید ملی این مملکت چقدر است؟ درهه جا عواید ملی و شخصی مطالعه شده است آمار دارد انگلستان معین کرده فرانسه و آلمان و امریکا هم معین کرده اند حد اقل مخارج یک فرد احتیاجات یک فرد باید معین شود بعد هم ببینید که با چه برنامه ای میتوان عواید را زیاد کنید و برای اینکه یک عواید زیادی بیک شخصی بدهند و یک فرد بتواند حداکثر استفاده را بکند آقایان مکرر گفته شد در انگلستان بیش از سالی شهرزاد پاره کسی نمیتواند عایدی داشته باشد در سوئد یک سرمایه دار میگفت سالی سه میلیون کورن عایدی دارم پنجاه هزار کورن را من بر میدارم برای مخارج شخصی خودم بقیه را برای بیمه های اجتماعی و غیره میدهم آقایان نمایندگان محترم بهات دولت نمایندگان محترم علاقمندان باین مملکت تا این فکرها را نفرمائید تا حد اقل زندگی را برای هر فرد تأمین فرمائید تا اگر هایدی را که یک سرمایه دار میتواند داشته باشد خودش را خوش این را معین فرمائید میزان احتیاجات مملکت را تعیین فرمائید باینکه بکنید شما اصلا برنامه اقتصادی ندارید اینست آن کاری که باید وزارت اقتصاد شما بکنید کی بفکر این کار است؟ کی مطالعه میکنند؟ همانطوریکه جناب آقای صفائی فرمودند همینکه دولت از رخا نه قوری یک انومبیل دیگر میخرند صد هزار تومان دوامان و چهار مدیر کل اضافه میکنند والله و الله در دنیا ما بجزت زده میشویم این اجتماع هم باین صورت باید از نمیدانم این عریض را میخواستم بگروزی بکنم یک برنامه مفصلی دارم با جناب آقای خلعتبری هم صحبت کردم ایشان گفتند حالا دیگر رفقا در مجلس زیاد علاقه بشین عریض ما ندارند باور هم با احساسات خدمت آقایان عرض میکنم اگر بخواهید یک برنامه اقتصادی داشته باشید نه مربوط بسازمان برنامه است و نه مربوط بوزارت کار است وزارت کار جناب آقای صفائی مأمور حکمیت بین کارگر و کارفرماست اصلا وظیفه دیگری ندارد این مربوط بدستگاه اقتصاد است که اقتصاد مملکت را باید اداره کند حالا صنایع خصوصی مان را بنده قبول دارم که اینها در موقع جنگ سوء استفاده کرده اند منافع هنگفت بردند و این را برای تکمیل کارخانجاتشان نگذاشتند اسبابها را تکمیل نکردند اما بهر صورت دولت میبایست آن روز جوشان را میگرفت اما امروز بصورتی در آمده اند که باید اینها را اصلاح کرد و اداره شان کرد اگر تعداد دو کشتان کم است باید سرمایه بهشان داد و اگر مجلسشان خراب است و مناسب نیست جمع وجودشان کرد وزارت اقتصاد باید این کارها را بکند و نظارت بکند البته این کارها را در دنیا مأمورین دولت میکنند مأمورین دولت جدی عرض میکنم خدمتتان اما در موضوع صنایع یک عقیده بخصوصی دارم بقول آقایان یک تز بخصوصی دارم که شاید بین آقایان در مجلس طرفدار کم داشته باشد ولی در جامعه بقیه دارم طرفدار زیاد دارد و آن اینست که من میگویی آینه ایران را باید برد روی صنایع باید اقتصاد ما از انکاء بخارج آزاد شود ما بایستی بروزی برسیم که احتیاج نداشته باشیم که حتماً جنسی از خارج وارد کنیم و

زندگی در مملکت معین بشود تا مأمور دولت درست بشود جناب آقای علم با آقای علم عرض بکنید شخصی اول مملکت هم حضورشان عرض کردم خودشان هم پیش از همه علاقه دارند باینکار شما باید در درجه اول برنامه اقتصادی خودتان را درست بکنید و مردم هم کمک بکنند و آقایان رفقا و دوستان عزیز هم همکاری بکنند خودتان درست بکنید و اگر درست بکنید میآیند بزور درست میکنند در این مملکت خودتان درست بکنید ما مخلص شما هستیم ما را در اندیشه ما هستیم از نظر علاقه باین مملکت این عریض را عرض میکنم اگر برنامه اقتصادی را درست کردیم ما واقعا بنده این عریض را کردم

نایب رئیس - آقای داراب مخالف؟

(داراب) - بنده مخالف (باید مخالف حرف بزنید)

حائز رتبه - ایشان موافق باشند

داراب - سفت هم مخالف

نایب رئیس - فرمائید

داراب - بنده متأسفم که در اطراف یک وزارتخانه ای صحبت میشود که وزیر مسئول اینجاست حاضر نیست از نقطه نظر تشریفات پارلمانی عرض میکنم البته نامیده دولت کافی بود ولی از نقطه نظر اینکه بتواند انتقاداتی که آقایان میکنند انتقاداتی که از یک وزارتخانه دارند اگر وزیر مسئول خودش بود بهتر بود توجه میشد شاید هم در زندگی آن وزارتخانه مؤثر واقع میشد و من متأسفم بهر حال کاری ندارم امیدوارم عریض ما بگوش وزیر هر که باشد برسد و او را متوجه این نکات بکنند اما عقیده خود من یک عقیده مخصوصی راجع به صنایع داشته ام من اصولاً راجع باقتصاد میگویم اقتصاد یعنی سیاست اقتصادی ایجاد میشود و پیدا میشود در نتیجه یک جهان بینی و یک هدف سیاسی و ملی یک جامعه اول هدف سیاسی و دور نمای سیاسی جامعه تعیین آرزو و آمال جامعه و بعد برای اینکه آن آرزو و آمال جامعه بر آورده شود نقش اقتصادی تهیه میشود این عقیده من بوده است و ما مشاهده میکنم که در تمام دنیا تقریباً همینطور بوده است هیچ جایی در جامعه محققاً زیاد خواهد بود وقتی من میگویم سیاست ملی ما مربوط به سیاست اقتصادی باید باشد و این سیاست اقتصادی ما وقتی مترقی خواهد بود که مربوط بتوسعه صنعت باشد این تز من است طرفدار هم زیاد دارد

آقایان - عرض کنم وقتی می بینیم برنامه هفت ساله رل خیلی کوچک و غیر مهمی برای صناعت قائل است متأسفم من افسوس میخورم (دکتر عدل) - آنهم زیاد است معنی حمایت صنایع در مملکت اینست که ما لااقل در برنامه هفت ساله حد اقل برای دوره اول چهل پنجاه درصد اهمیت اول شویم متأسفانه نیست موضوع

متکی به اقتصاد خارجی باشیم (دکتر عدل) برعکس است) متکی به فرضه از خارج باشیم باید اقتصاد ما جامعه ما را از خارج مملکت که صنایع را ترقی بدهد عرض میکنم بله داریم آن کدام است؟ عرض میکنم صنایع دوجین میخواید؟ ذغال و آهن شما در این مملکت هم ذغال دارید اگر بخواهید در بیاورید اگر علاقه داشته باشید در بیاورید شما ذغال دارید آهن هم دارید اگر بخواهید بنده چه کسر اقتصاد ملی بله ملی برای چه ملی؟ برای اینکه یک اقتصاد صنعتی درست کردند و توانستند آرزوهای ملی خودشان را پیش ببرند بنده آلمان ۱۸۷۰ را مثال میآورم پس از جنگ سدان و پس از فتح سدان این ملت عقب افتاده تر است در نتیجه تروتی که از فتوحات فرانسه بدست آورد توانست یک اقتصاد ملی و قوی و صنعتی بوجود بیاورد شما آقایان اگر در ایران هدفان این باشد که اقتصاد ملی یک اقتصاد متکی بخارج نخواهید درست کنید بایستی فکر کنید که در آینه بهر حال هدفان صنعتی کردن ایران باشد بنده در خود ایران هم شاهد دارم دوره چندین ساله شاهنشاهی قدیم مملکت بود محققاً شما در آن وقت بی نیاز بودید از خیلی چیزها و این در نتیجه همان است که امروز در ایران نهصد هزار کارگر دارید این شوخی نیست نهصد هزار کارگر (دکتر عدل) - زارعین را هم فرمائید

من مخالف زراعت نیستم ولی تر شما با ترن من فرق دارد شما میخواهید همیشه ایران را روی فلاحت نگاهدارید و من میگویم ایران بایستی سیاست ملی داشته باشد استقلال اقتصادی ایران فقط در صنعتی است (دکتر عدل) - اشتباه بعضی است (است) اقتصاد متکی به زراعت اقتصاد متکی بصناعت است

نایب رئیس - آقای داراب مخالفان را بالا بچید فرمائید

داراب - این مخالفت من است میرسیم شاید از این عریض من خیلی ها خوششان نیاید من قبول میکنم ولی انکاش در جامعه محققاً زیاد خواهد بود وقتی من میگویم سیاست ملی ما مربوط به سیاست اقتصادی باید باشد و این تز من است طرفدار هم زیاد دارد

آقایان - عرض کنم وقتی می بینیم برنامه هفت ساله رل خیلی کوچک و غیر مهمی برای صناعت قائل است متأسفم من افسوس میخورم (دکتر عدل) - آنهم زیاد است معنی حمایت صنایع در مملکت اینست که ما لااقل در برنامه هفت ساله حد اقل برای دوره اول چهل پنجاه درصد اهمیت اول شویم متأسفانه نیست موضوع

دیگری که واقعا قابل توجه است از من خواهد رسید آیا عواملی دارید در این مملکت که صنایع را ترقی بدهد؟ عرض میکنم بله داریم آن کدام است؟ عرض میکنم صنایع دوجین میخواید؟ ذغال و آهن شما در این مملکت هم ذغال دارید اگر بخواهید در بیاورید اگر علاقه داشته باشید در بیاورید شما ذغال دارید آهن هم دارید اگر بخواهید بنده چه کسر اقتصاد ملی بله ملی برای چه ملی؟ برای اینکه یک اقتصاد صنعتی درست کردند و توانستند آرزوهای ملی خودشان را پیش ببرند بنده آلمان ۱۸۷۰ را مثال میآورم پس از جنگ سدان و پس از فتح سدان این ملت عقب افتاده تر است در نتیجه تروتی که از فتوحات فرانسه بدست آورد توانست یک اقتصاد ملی و قوی و صنعتی بوجود بیاورد شما آقایان اگر در ایران هدفان این باشد که اقتصاد ملی یک اقتصاد متکی بخارج نخواهید درست کنید بایستی فکر کنید که در آینه بهر حال هدفان صنعتی کردن ایران باشد بنده در خود ایران هم شاهد دارم دوره چندین ساله شاهنشاهی قدیم مملکت بود محققاً شما در آن وقت بی نیاز بودید از خیلی چیزها و این در نتیجه همان است که امروز در ایران نهصد هزار کارگر دارید این شوخی نیست نهصد هزار کارگر (دکتر عدل) - زارعین را هم فرمائید

من مخالف زراعت نیستم ولی تر شما با ترن من فرق دارد شما میخواهید همیشه ایران را روی فلاحت نگاهدارید و من میگویم ایران بایستی سیاست ملی داشته باشد استقلال اقتصادی ایران فقط در صنعتی است (دکتر عدل) - اشتباه بعضی است (است) اقتصاد متکی به زراعت اقتصاد متکی بصناعت است

نایب رئیس - کشاورزی مطرح نیست

داراب - چون دلیل بنده است کشاورزی انکاء صنایع ایرانست در وهله اول بنده این را میدانم شما آقایان اگر خواسته باشید در ایران صنایع را تقویت بکنید البته بایستی انکاء کشاورزی داشته باشد یعنی چه؟ یعنی صنایع متکی بکشاورزی باشد این را با آقایان موافقم یعنی صنایع پارچه بافی یعنی صنایع سیمان من باشما موافقم ولی مخالف آن هستم که آقایان میگویند ذوب آهن لازم نداریم (دکتر عدل) - اشتباه میکنید لازم داریم نمیخواهم بحث را ادامه بدهم چون بحث کلی است در اطرافش میشود هفتاد من نوشت و باین زودی هم تمام نمیشود اگر بنده میگویم صنایع ایران باید هدف برنامه ۷ ساله باشد خوب ببینیم اینها چه میگویند؟ ولی یک اصل کلی را خواستم با آقای وزیر تذکر بدهم از نظر تنظیم امور حرفه ای دچار اشکالاتی شده ایم در نتیجه توسعه امور از متنی خارج شد و نباید نامندای نشسته فن و تکنیک سروکار دارند پیدا شد است رادو بسازی - گرامفون سازی - باطری سازی - تعمیرات و بیل و غیره مواصلات هیچ نوع مقرراتی که رابطه مردم را با این نوع حرفه ها تنظیم کند وجود ندارد شما آقای علم اگر بخواهید بدانید فردا خراب شود کجا مراجعه میکنید؟ مراجعه میکنید بیک دکتری که نوشته است بیچال درست میکند و شما مطلع نیستید که درست است یا نه و همینطور معطل میمانید پس بایستی یک انتظامی بین مراجعه کننده و آن کسی که متصدی است ایجاد شود

در تمام دنیا اینطور نیست یعنی هیچکس حق ندارد کاری باز کند بعنوان اینکه من متخصص هستم مگر اینکه امتحان بدهد مگر اینکه تصدیق از احاطت تخصص از اطراف تجارت و یا از اداره مربوطه داشته باشد از نظر نگاهداری شاگرد هم همینطور است هیچ کس نمیتواند شاگرد نگاهدارد مگر تحت شرایط معینی و ایران بآن درجه رسیده که باید امور حرفه ای آن تحت نظم و مراقبت باشد هم از نظری و هم باینکه این رقابت از بین برود که دیگر ۸۰ تا بیچال سازی نداشته باشد در همه جا وقتی باستان را ببینید بیچالها اگر خراب کرد مسئولیت برای او ایجاد میشود و تصدیق دارد اگر باستان را خراب بکند مسئولیت قانونی شخصی برای او پیدا میشود قانون تنظیم حرفه ای را گویا به آقای دکتر شاهکار عرض کرده باشم شاید یک لایحه ای تهیه کنیم با آقای دکتر اردلان هم که تشریف بردند بصنعت کردیم (سید مهدی) راجع بتفکیک فرمائید اینست که خیلی متأسفم که وزیر نیست و حالا واقعا موقع رسیده است که در ایران هم یک ثانوی وضع شود برای تنظیم امور حرفه ای

شو شتری - اجازه فرمائید بنده

خطار دارم طبق ماده ۸۱ (عبدالصاحب صفائی) - ایشان هم موافق صحبت کردند در موافق بشت سر هم صحبت کردند

نایب رئیس - ایشان بعنوان مخالف اجازه خواستند آقای شو شتری

شو شتری - بسم الله الرحمن الرحیم اینست که در تمام لویج مطروحه یک موافق و یک مخالف با دره و موافق و دو مخالف هر قدر مجلس رأی بدهد باید صحبت کنند موافق هم صحبت میکنند حق تقدم هم با کسانی است که قبلاً در صورت در آن روزه نام نویسی کرده باشند بنده پسندیده نمیدانم اگر در مجلس شورای ملی طرحی مطرح شد یک کسی بگوید موافقم یا شود بعنوان مخالف صحبت کند یا بگوید مخالف بعد بعنوان موافق صحبت کند من با حفظ آزادی نطق هر نامند بجهت موافقم اما این حق را برای خود محفوظ میدانم که خطار کنم در تمام طرحهای مطروحه نباید از متنی خارج شد و نباید نامندای نشسته

باشد بگوید مخالف و بیاید موافق صحبت کند • من که از فرمایشات جناب آقای داراب استنباط نکردم یعنی استنتاج نکردم که ایشان آیا مخالفند؟ ایشان فرمودند من موافقم آنجا یادداشت شده بود بعنوان مخالف این قانون از دیگران سلب حق کردند (اعظم زنگنه) خودشان هم مشکوک کنند و تشریح نمیشود تحلیل و تجزیه نمیشود یک مطلبی در مجلس یک فرمایشاتی آقای صفائی فرمودند که صد درصد • • •

نایب رئیس - وارد مطلب نشوید

شو شتری - من از جناب آقای رئیس سؤال می کنم که فرمایشات آقای داراب به عنوان موافق بود یا مخالف مخالف نوشته اند و بعد بنام مخالف صحبت کردند ولی اینجا گفته اند موافق

نایب رئیس - اول بعنوان موافق اسم نوشته بودند بعد بعنوان مخالف صحبت کردند مخالف بودند

شو شتری - این تذکر من صحیح است یا خیر؟

نایب رئیس - صحیح است آقای دکتر شاهکار جناب عالی بعنوان موافق اسم نوشته اند فرمائید (عبدالصاحب صفائی) آقای داراب بعنوان موافق صحبت کردند مخالف صحبت کردند همه آقایان میدانید بین فرمایشات موافق و مخالف بعضی چیزها هست که نگویید من نمیخواهم هر دقیقه با آقای رئیس است

معاون نخست وزیر (ناشر ذوالفقاری) اجازه میفرمائید فرمائید

معاون نخست وزیر - چون در این جا مذاکره راجع به شورای عالی اقتصاد شده بنده قبلاً مختصری توضیح راجع بشورای عالی اقتصاد میدهم توجه آقایان را جلب میکنم آقایان فرمودند چرا از وزرای مسئول این شور تشکیل شده دولت هم قبلاً در نظر داشت یک تشکیلاتی بدهد برای شورای عالی اقتصادی با اختیارات تامی که بغیر از وزرای مسئول باشد و اگر وزرای مسئول هم باشند چند نفری بیشتری نباشند بعد دولت توجه شد که باید اختیارات خودش را برخلاف قوانین بدهد بیک دستگاه دیگری که بغیر از دولت است یعنی در واقع دولتی در داخل دولت ایجاد شود (یکی از نمایندگان) مثل سازمان برنامه را بجهت توجه شد که نمیتواند اینکار را بکند اما برای اینکه دفعه سوته تمام شود و آقایان توجه فرمودند که تمام کار شورا با آقایان وزرایست یک ریز کلی انتخاب شد که جناب آقای ذوالفقاری قبل باشند و ادارای تشکیل خواهد شد که در آنجا متخصصین امر انتخاب خواهند شد اعم از اکثرهای

حقوق و تجارت و اشخاص و سبک و در علم اقتصاد و مخصوصاً از متخصصین خارجی دعوت خواهد شد دعوت متخصصین خارجی هم نگرانی تولیدکنندگان این متخصصین خارج هم بدون اینکه یککشاهی با آنها داده شود می آید حتی خرج سفرشان هم داده نمیشود (عبدالصاحب صفائی - پس آنها بقصد فرستاده میشوند) بقصد کمک خواهد آمدند اما مواهم از وجود آنها استفاده خواهیم کرد. در مدت کوتاهی برای مدت ۲ تا ۳ ماه خواهند آمد و پورههایی خواهند داد و این پورهها مطرح خواهد شد در شورای عالی اقتصادی و بحث خواهد شد و بعد شکل لایحه تقدیم مجلس خواهد شد (عبدالصاحب صفائی - جناب آقای ذوالفقاری آن خارجی که مجانی بیاید اینجا برای رضای خدا نخواهد آمد و حسن نیت نخواهد داشت) جناب آقای صفائی جناب عالی تحقیق فرمائید این متخصص خارجی که می آید فقط برای سازمان ملل متحد فرستاده میشود بتمام دنیا می رود، بکشورهای که شاید بکتری عقب افتاده هستند آنها را بفرستند نظرهای تازه ای میدهند بر روزهای جدیدی میدهند شما مطمئن باشید و نگرانی از این بیاید نداشته باشید (عبدالصاحب صفائی - خدا کند نظر استعماری نداشته باشند و متخصصین که از آنجا می آیند از اشخاصی نباشند که نظریه استعمار داشته باشند. انشاءالله نه تخریبی نه استعماری) اما نگرانی از عدم جناب عالی راجع باین بود که باز هم ممکن است اضافه حقوقی و اضافه مغزای پیدا شود این شورا عالی اقتصاد از کارمندان خود دولت البته فقط از کارمندانی که مشغول خدمت هستند و متخصص در این امر هستند تشکیل خواهد شد و این نگرانی مورد ندارد راجع بفرق العاده ای که فرمودید که اغلب از کارمندان میگیرند، بنده بجناب عالی مزه بدهم در شب در هیئت دولت دستور داده شد که فوق العاده مقطوع منوع بشود و بنده امیدوارم که برای تعدیل بودجه که فعلاً دولت مشغول آنست هر روز بیایم یک مزه تازه ای از این قبیل کارها بعرض آقایان نمایندگان برسانم (احسن) (عبدالصاحب صفائی ما اگر میفرمودید از امر و زور و واسطه نطق تو بهتر بود)

نایب رئیس - آقای صفائی بن الانین صحبت فرمائید طرف صحبت تنها شما که نیستید

معاون نخست وزیر - جناب آقای

دکتر جزایری توضیح مفصلی دادند و من خیال میکنم با توضیحی که ایشان دادند دیگر احتیاجی نیست که بنده بیشتر توضیح بدهم فقط میخواستم عرض کنم بآنها باید تری دارند و متوجه نیست که بکارهای دیگر برسد (عبدالصاحب صفائی - جز جزایری و هیچ کار دیگری ندارد) و نگرانی دیگر

جناب عالی از این بود که وزارت صنایع و معادن تشکیل میشود سازمان برنامه هم هست و اینهم درست نیست در خود قانون پیش بینی شده که بتدریج که کارهای صنعتی کارخانجات و کارمندان که الان در دست سازمان برنامه است اینهم بتدریج منتقل خواهد شد به وزارت صنایع و معادن. جناب آقای صفائی استدعا میکنم توجه فرمائید بتدریج منتقل خواهد شد وزارت صنایع و معادن چون اغلب کارخانه های سازمان برنامه ضرر می کنند و اگر بخواهیم از حالا ببریم جز سازمان دولت یک ضرری است بودجه کل کشور اینها همه توجه شده است و همانطوریکه جناب عالی توجه دارید دولت هم توجه دارد و اینها بوقوع خودش وزارت صنایع و معادن منتقل خواهد شد بخصوص از این کارخانجات را دولت در نظر دارد یا فرود و یا بین کارمندان دولت تقسیم بکنند این نظر هست در مورد کارخانجاتی که برای دولت ضرر می کنند، اما این که فرمودید که اختلاف هست بنده بشما اطلاع بدهم که هیچگونه اختلافی برای تفکیک این دو وزارتخانه نیست الان هم بودجه اش را نصف کرده اند و تقسیم کرده اند و هم کارمندان او و یککشاهی تجمل بودجه کشور نخواهد بود یعنی بودجه وزارت اقتصاد ملی به نصف تقسیم شده بین دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن. این نگرانی هم معنی ندارد

عبدالصاحب صفائی - واقعا خواهان بود

نایب رئیس - آقای دکتر شاهکار

دکتر شاهکار - آقای معاون نخست وزیر که در عین حال سخنگوی دولت هستند بیاناتی فرمودند که بکفایتی کار بنده را آسان کردند چون بنده موافق مطلق اسم نوشته بودم ایراداتی که تا حالا شد ایراداتی بود که اولاً بچگونگی کار کردن دستگاه کشور است که تمام ایرادات وارد بود ولیکن در این لایحه بخصوص نمیتوان این مطلب را سبب عدم تفکیک این دو وزارتخانه دانست مضاب بسیار جالب توجه این است که با مخالفت باین لایحه یک مرتبه ما ایدمان میرویم که شصت در صد با زور و واسطه کار میکنم در این مملکت. نه آنها بلکه استخاره میکنند و من میخورند، کشور را این مملکت هستند و بعد یک مرتبه بگوئیم که این کشور صنعتی شود بعد بیایم بعنوان مخالف بالا لایحه صحبت کنیم (موسی - بی ربط گفتند) (عبدالصاحب صفائی - صنعتی شدن صلاح کشور نیست) علاوه یک کشوری مثل کشور آلمان که آقای دکتر عدل تذکر دادند و یک کشوری مثل ژاپن میتواند صد درصد کشور صنعتی باشند ولی، یک اقتصاد کامل لازم داریم، اما لازم داریم، اقتصاد کامل لازم داریم یعنی باید کشور داشته باشیم با یک اندوختی که کوچک جناب آقای داراب

همانطور که عرض شد یک مملکتی مثل سوئیس که دقیق ترین ساعت هارا میسازد این هم بوقت ادعای این را ندارد که انومبیل بسازد (داراب - وسیله ندارد آهن و ذغال ندارد) (کشور ما در مقابل فلاحش که حتماً باید تشویق شود و نگاهداری بشود صنایع هم باید تشویق بشود و عملی بشود (شوشتری - اول آن دوم این) اول اندوختی این، این حرف بسیار بسیار صحیحی است اگر خیلی از اوهای خودمان را بگذاریم پایین و بگوئیم به موازات او او لویت دارد به هزاران دلیل و یکی اینکه آقایان میدانند و بنده خیال می کنم که استقلال این مملکت را طبقه کشاورزی و مالک نگاه میدارد (صحیح است) اما موافقت باین لایحه همانطوری که آقای دکتر جزایری تذکر دادند تا حالا باید ما هم بلامسئالی بود این مطلب را بگم تری هم پشت این تریبون عرض کردم امیدوارم وزارت صنایع و معادن که تشکیل می شود و واقعا اسم با مسئالی باشد و دولت در عین حال نقض عرض نکند آقای دکتر عدل اگر عده کارمندان ۱۸ هزار نفر بودو حالا شده است ۱۹۰ هزار نفر که چهل درصد از این عده کارمندی هستند که حقوق میگیرند و راه میروند در خیابانها و یکی از بدبختی های این مملکت است که نمیتوانند راه حلی پیدا بکنند دلیل این است که کار آزاد در این مملکت نه تنها تشویق نمیشود بلکه جلو گیری میشود و چوبلای چرخ دستگاههای خصوصی که بخواهند کار بکنند گذاشته میشود.

الان شهرهای صنعتی ایران را که در نظر بگیرد بنده تنها کوچکترین توجهی باین شهرهای صنعتی نمیشود بلکه در کارهای آنها اشکالاتی می شود شما بروید بکارخانه های اصفهان رسیدگی بکنید، مراجعه بکنید البته بعضی از اینها در زمان جنگ منتهای اجحاف را بر مردم کردند ولی الان که با کمال حسن نیت عده ای میخواهند قدمهایی بنفع مردم بردارند و یکدم وقت خور را از بین ببرند و عده ای از مردم کار کنند متأسفانه دولت نسبت بکار آنها اشکالاتی میکند و برای آنها زحمانی تولید میشود اما امیدوارم که با تشکیل وزارت صنایع این قسمت عملی شود آنچه که من اهمیت میدهم آقایان در این تاریخ این عرض بنده را دقت فرمائید چند سال دیگر عملی میشود آنچه که بنده عرض می کنم و اهمیت میدهم بکیفیت سازمان صنایع و معادن این است که صرف نظر از دوتا اتومبیل و چهار تاکارمند قدم اساسی این است که صنایع این مملکت را ملی کنیم، ناسیونالیزه کردن صنایع این مملکت تنها راه نجات صنعتی کردن این مملکت است، بنده نمیدانم شورای عالی اقتصاد در برنامه اش گذشته ۱۷ مترچیت هنوز بیرون نداده

و بنده هم ملاحظه فرمائید (دکتر بینا - ۷۰ میلیون تومان تا کنون خرجش شده) یک وقت هم مرکز ستاد حزب توده بوده چرا بدلیل اینکه نمی آیم مصرف کننده را دخالت بدهیم چون این مطلب بسیار مفصل است و امیدوارم که بتدریج در این عرض کنم بنده خیال میکنم قدم بسیار مهمی که دولت برداشته است این تفکیک وزارت صنایع یا وزارت تجارت است امیدوارم آقایان موافقت فرمایند ایراداتی که گردید اصولی بوده بطرز گذشته دستگاه اداری و اداری است مربوط بتفکیک نیست و بنده دولت صنعت نیست صنعت را بدهید در دست مصرف کننده کار دولت این است که نظارت بکنند صنعت را بدهید دست مصرف کننده دست کارگری که کار بکنند با نظارت دولت این را میگویند ملی کردن صنعت باین وضع صنایع شما پیشرفت می کنند و آنوقت باید صنایع شما بکلی از دست آن قدرت بالایی بیاید بیرون، یک مطلبی رفیق عزیزم آقای صفائی تذکر دادند این مطلب خیلی مهم است در ممالکی که صنعتی هستند و بصورت اناتیس اداره می شود مثل انگلستان، مثل بسیاری شهرهای فرانسه چراستند بکلی هم زیاد مؤثر نیست بدلیل اینکه مصرف کننده خودش دخالت دارد و بنده تقاضای کنم دقت بکنید که چه عرض میکنم خطر یک مالکی مثل مملکت ما اینست که میگویند یک خورشیدی از بالا بتابد شمعش تمام را بگیرد این را میگویند بولیت بوروا اسم دیگری بنا بر این فرد و مصرف کننده حق دخالت ندارد بهرچوجه، اما اگر خود مردم را دخالت بدهند شما بروید کارخانجات منجست را به بینید چگونه اداره میشود، چهل در صد صنایع فرانسه، این عدد را در نظر بگیرید صنایع ملی است، ناسیونالیزه است با نظارت دولت، شصت درصد صنایع انگلستان من جمله بزرگترین قسمتش که ذغال سنگ است ملی است و عجیب تر در این است که حکومت کارگر که سر کار بود این برنامه را داشت و حکومت کنسروانور که آمد روی کار این برنامه را داشت، در آنجا سیاست را با منافع مردم تطبیق میدهند نه اینکه یک سیاستی درست بکنند و مردم باید از آن اطاعت بکنند مثل مالک اتو کرات که سندان میزند بسر مردم ما امیدوارم پس از این کار یعنی تفکیک وزارت بازرگانی و صنایع که رفیق عزیزم آقای خلعتبری بحق اسمش را گذاشته بودند وزارت جواز و واقعا وزارت که برود دنبال تجارتش نبود، ما کاری نداریم، وزارت صنایع باید در شئون صنایع کوچک صنایعی که با قدرت ما بسازد نگاهداری صنایعی که فعلاً هست و دارد از بین می رود، فکری بکنند، یعنی کارخانه چیت سازی مثل کارخانه چیت سازی تهران امیدوارم دیگر چنین چیزی دایر نشود در ۱۳۱۷. این فکر شد این کارخانه دایر شد امروز در ۱۳۳۴ هستیم ۱۷ سال گذشته ۱۷ مترچیت هنوز بیرون نداده

مشاور میشوند این هیچ کاری ندارد، این وزیر افتخاری است منتهی در زمان شاه شهید این جناب مکان هافرمان وزارت نمیکردند مگر بس از دادن تقدیمی اینها یک چیز دستی هم بخواهند، اتومبیل میخواهند وزیر میشوند در این مسائل باید بحث و صحبت بشود و هنوز در این مجلس در این موضوع یک کلمه ای گفته نشده این است که بنده معتقدم اجازه فرمائید یک سابقه ای از آن وزارت قوائد عامه که بیشتر صنایع و معادن در زمان استبداد بود یواش یواش وقتی مشروطه شد آنها را جمع کردند قوائد عامه کردند بعد پیشه و هنر و اقتصاد ملی شد حالا باین صورت در می آید بازرگانی و معادن در تشکیلات هم رعایت نشده مثلا وزارت دارائی را میتوان واقع شود و رأی بدهند بنده خیال می کنم بقدر کافی ما اگر در اطراف این لایحه شده است.

نایب رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده فرمات میشود:

(شرح زیر فرمات شد)

پیشنهاد کفایت مذاکرات مینمایم. احمد حمیدیه

نایب رئیس - چون آقای حائری - زاده مخالف با کفایت مذاکرات هستند آقای حمیدیه فرمائید توضیح خودتان را صحبت کنید، مخالف هم صحبت کند و درست حلاجی بشود، روشن بشود بعلاوه چون معاون دائمی برای وزارتخانهها در نظر میگیرند هیچ مانعی ندارد که این وزیر پنج وزارتخانهها اداره بکنند این موضوعی که پیشنهاد کردید اگر میگذشتند برای سازمان برنامه و برای نفت و وزیر مسئولی نداریم اینها آموختن سر خود هستند، اینها یک سؤالی یک استیضاحی اگر بشود جواب بدهند و ما میخواهیم برای آنها وزیری معین کنیم

موافق برای این است که مطالب حلاجی شود، روشن شود مع الوصف رویه ای که در مجلس هست سه مخالف پشت سر هم بعنوان مخالف و موافق صحبت کردند جناب آقای صفائی جناب آقای دکتر و مخالف صحبت کردند در حالی که هر سه مخالف بودند و نفر هم موافق پشت سر هم صحبت کردند جناب آقای معاون نخست وزیر و جناب آقای دکتر شاهکار فرمایاناتی دادند که مجلس هم درش کنترل ندارد، است خدا رحمت کند مرحوم شاه شهید را که جناب آقای علاء نخست وزیر مارویه ایشان را خیلی محترم میشمرند و عمل میکنند بصورت دیگر داریم در میاریم این ابتکار شاه شهید است که امروز حلول کرده است در حیات علاء این رویه سال ۶۰ و ۶۰ و ۷۰ سال پیش بود بدر امروز میخورد وزیر افتخاری درست کردن، باید دید چه چیز بدر ما میخورد که وزیر افتخاری درست کنیم و وزارتخانهها دوتا ممنوع است وقتی هیچ کاری ندارند وزیر

در درما را دروا میکنند صحبت حالا نکنید ولی اینها غیر از ضرر فایده ای ندارد، قانون اساسی که بر ایران گذرانده اند همه بدبختی ها این است که در اصل ۶۳ متمم قانون اساسی تصریح شده که وزارت افتخاری بکلی موقوف است حالا چند تا وزیر افتخاری پیدا شده دیگر جان ندارد وزارتخانهها را باید در دویم کنند که دو وزیر پیدا شود و من معتقدم که آقایان اجازه بدهند که کروی این موضوع بحث بشود، مذاکره بشود و من با کفایت مذاکرات باین شکل بهم بکنی مخالفم.

نایب رئیس - رأی میگیریم بکفایت مذاکرات کفایت شده آقایان موافقت قیام کنند (عده کمی برخاستند) رد شد حالا آقای حائری زاده مخالف حق دارید صحبت کنید.

حائری زاده - من باید تشکر کنم از جناب آقای صفائی و جناب دکتر جزایری که خیلی کنار من را آسان کردند و اشکالاتی که برای تفکیک ایجاد این وزارتخانه جدید بود بیان کردند و محتاج باین که در اطراف این قسمت بحث زیادی بکنم نیستم چیزی که هست در این مملکت باید اسمش را گذاشت مملکت حرف مملکت عمل که نمیشود اسمش را گذاشت، ما برای کارگرها آمدیم گفتیم که باید زندگی اینها را تأمین کرد و اینها را از بدبختی نجات داد، یک قوانینی گذاشته است که من در آن قوانین شرکت نداشتم، شنیدم از حقوق کارگر بهره منوانی که حقوق داده شود یک صدی پنج کسری میکنند بعنوان بیمه های اجتماعی، کار فرما هم صدی سیزده باید بدهد برای بیمه های اجتماعی این میشود صدی هجده، این صدی هجده به یک تشکیلات وسیعی بنام بیمه های اجتماعی داده شد اگر صد میلیون در سال مؤسسات خصوصی و مؤسسات دولتی بکار گرفت حقوق بدهند ۱۸ میلیون پول در یک صندوق می رود که نمالیه نظارت دارد و نه مجلس نظارت دارد، هیچ چی، یک چیزهایی که ساختیم بقدری بی مطالعه ساخته ایم که فریاد نازگرو شایسته کارگر بلند است و این کارخانجاتی که در موقع جنگ بوده در این مملکت یک نظاماتی که سرپرستی بکنند بان کسی که منافع و سود زیاد برده برای تأمین آتیه این کارگرها صندوق تقاعدی درست کرده باشند، یک وضعی ایجاد شده باشد نشده و باین ترتیب و لنگ بازمانده مادامتباراتی که به خارج میدادیم بگفتیم، توجه می کردیم فرضاً همین نفت علیه السلامی که دادیم روز اولی که کمپانی داری و شخص داری آمده است در ایران و امتیازی گرفته است قرار شده که بعد از شصت سال تمام تأسیسات و دستگاهها را مجانی بدهد، چرا این قرار شده، برای این که رمدت شصت سال اشعار سرمایه ای که برای این کار صرف کرده بهره برداری کرده و تمام این تأسیسات

را باید مجانی بدهد، اگر این کارخانجاتی که تأسیس شده در مملکت و یا بشوند حدی برایشان قائل شوند که بگویند این کارخانهها با ۵ میلیون تومان اعتبار تأسیس گردیده، سرمایه را دولت داده یا اشخاص داده اند فرق نمیکند این کارخانه عمرش ۲۰ یا ۳۰ سال است بعد فرسوده میشود از کار می افتد باید تجدید بشود، در تمام مؤسسات، شرکتها پیش بینی برای استهلاك سرمایه میشود و باید هر سال یک مبلغی از عواید را کنار بگذارند برای موقعی که جبران خسارات این موضوع بشود، اگر وزارت کاری که فعلاً موجود داریم که روابط کارگر و کارفرما را تحت نظارت دارد و این بحث شده بود، خوب سرمایه داری که آمده کارخانه ای را تأسیس کرد ۵ میلیون را در ظرف پنج سال برداشت کرده است پس یک مؤسسه ای مانده است با یک مشت کارگر سرمایه ای که داده شد با سود تجارتهی با صاحبان حالا دوست تومان میفرشد، این را بیایند همین کارگرها را سهم و شریک بکنند در موقعی که تأسیس این دستگاهها را اجازه میدهند پس از اینکه سرمایه اولیه با سود بصاحبان سهام رسید وقتی که کارگرها در آنجا هستند کارخانه را بخود کارگرها و کارمندی که آنجا هستند بجای حقوق تقاعدی که از آنها میگیرند یا بعنوان بیمه های اجتماعی میگیرند سهام باینها بدهند، بعد از پنج سال، ده سال این کارخانه ای که هزار نفر کار کرد در این هزار نفر مالک این کارخانه بشوند خودشان بیشتر مواظبت میکنند برای نگاهداری این کارخانه بعنوان کارگر کار فرما از این می رود، باین عنوان که کارگر خودش صاحب سرمایه است صاحب سهم است برای خودش کار میکند برای دیگری کار نمیکند از فشار و چپکری و فاصله طبقاتی و کارگر کار فرما این بازیها می کند این چند سال ما گرفتار شدیم و بدبختی ها را در مملکت فراهم میکردیم از بین میروند اگر یک برنامه حسابی داشتیم باین اشکالات بر نمیخوردیم این فکر که یک وزارتخانه را دوتا کنیم در ما را دوتا نمیکند ما یک وزارتخانه داشته باشیم، پنج نفر مدیر کل فنی دائمی که نقشهای با دوام با اساسی برای اصلاحات داشته باشند بیشتر موفق می شویم تا اینکه یک وزارتخانه کوچکوارا بیایم دوقلو بکنیم دو وزارتخانه بکنیم، اعضایش را تصفیف بکنیم، اضافه اش را تصفیف بکنیم و جناب نماینده دولت فرمایند که یکشاهی خرج اضافه نشده وقتی که بودجه سال ۳۵ آمده مجلس با بودجه ۳۴ آقایان مقایسه بکنند خواهند دید که یک وزارتخانه شده، برای این که رمدت شصت سال اشعار سرمایه ای که برای این کار صرف کرده بهره برداری کرده و تمام این تأسیسات

من میبکنم خیلی آسان است ولی در عمل وضعیت غیر از این است ، ما چرا باید يك عملی را انجام بدهیم که خودمان موفق بشویم ، برای اینکه سرگرم بکنید اجتماع را ، مردم را که یگویند کاری کرده‌اید يك وزارتخانه را دو وزارتخانه میکنید شما گریک کارخانه کوچولوی پنجاه نفری را دو تا میگردید که بتواند تولید مملکت را اضافه کند این يك مطلبی است ولی دستگاه خرج را که توسعه میدهد يك زحمتی است برای مملکت و این هیچ از دم ندارد . ما چقدر تا وزیر مشاور داریم که معلوم نیست اینها چه کاری دارند حالایک ارثی هم از جناب مصدق السلطنه بنا رسیده است که نایب نخست وزیر هم معین میکنند شاه سابق وقتی نخست وزیر بود هیچ وقت ندیدیم که در مجلس بیايند نایب نخست وزیر خودش را معرفی کند ، در کابینه مصدق نایب نخست وزیر پیدا شد و حالایک ارث با آقای علاء رسیده و در روزنامه دیدم که فاصد گرفته پاریس حاضر شده که وزارت را از خارج به مشاور تعویض بکنند اینهم بشرط اینکه نایب نخست وزیر باشد و این ترتیب مشکلات مملکت ما تمامش حل شده بود و این یکی مانده بود که حل شود و ما مور مخصوصی لازم داشت که برود پاریس این مسئله را حل کند اینها جدی مملکتی نیست وقت مملکت وقت مجلس برای کارهای مهم است و توضیح میشود برای چیزی که یکشاهی ارزش ندارد و ضررش برای مملکت مسلم است صحبت کردن در این قسمت فایده‌ای ندارد برای این که من تشخیص دادم که برای سرگرمی مردم هر روز يك بازی باید باشد ، یکروز قضیه توده بود ، حالا قضیه فدائیان اسلام پیدا شد خوب يك مردی که در زمان نبودن حکومت نظامی مرتکب يك جرم شده ...

نایب رئیس - خواهش میکنم در موضوع صحبت بفرمائید

حائز الزام - اینها ارتباط پیدا میکند با هم در انجام همه که خصوصی مردم را بگیرند خفه کنند - لاکشان را بکنند آنوقت برای اینکه سرگرم باشند میباید وزارت اقتصاد را دو وزارتخانه درست میکنند يك وزارت بازرگانی که جواز دادن و جواز گرفتن کارش باشد و يك وزارت صنایع و معادن که معلوم نیست کی میخواهد تولید شود و وجود بیاید ، در مملکت اگر شما پولی دارید برای اضافه خرجها وزارت فرهنگ بدهید ، وزارت بهسازی بدهید که اولایک روزی بدر مردم بخورند والا این دستگاهها را توسعه دادن غیر از ضرر و خرج و زحمت برای مملکت هیچ فایده دیگری ندارد .

نایب رئیس - مجدداً کفایت مذاکرات پیشنهاد شده (عمیدی نوری - باید موافق صحبت کند) درست است يك موافق میتواند

من میبکنم خیلی آسان است ولی در عمل وضعیت غیر از این است ، ما چرا باید يك عملی را انجام بدهیم که خودمان موفق بشویم ، برای اینکه سرگرم بکنید اجتماع را ، مردم را که یگویند کاری کرده‌اید يك وزارتخانه را دو وزارتخانه میکنید شما گریک کارخانه کوچولوی پنجاه نفری را دو تا میگردید که بتواند تولید مملکت را اضافه کند این يك مطلبی است ولی دستگاه خرج را که توسعه میدهد يك زحمتی است برای مملکت و این هیچ از دم ندارد . ما چقدر تا وزیر مشاور داریم که معلوم نیست اینها چه کاری دارند حالایک ارثی هم از جناب مصدق السلطنه بنا رسیده است که نایب نخست وزیر هم معین میکنند شاه سابق وقتی نخست وزیر بود هیچ وقت ندیدیم که در مجلس بیايند نایب نخست وزیر خودش را معرفی کند ، در کابینه مصدق نایب نخست وزیر پیدا شد و حالایک ارث با آقای علاء رسیده و در روزنامه دیدم که فاصد گرفته پاریس حاضر شده که وزارت را از خارج به مشاور تعویض بکنند اینهم بشرط اینکه نایب نخست وزیر باشد و این ترتیب مشکلات مملکت ما تمامش حل شده بود و این یکی مانده بود که حل شود و ما مور مخصوصی لازم داشت که برود پاریس این مسئله را حل کند اینها جدی مملکتی نیست وقت مملکت وقت مجلس برای کارهای مهم است و توضیح میشود برای چیزی که یکشاهی ارزش ندارد و ضررش برای مملکت مسلم است صحبت کردن در این قسمت فایده‌ای ندارد برای این که من تشخیص دادم که برای سرگرمی مردم هر روز يك بازی باید باشد ، یکروز قضیه توده بود ، حالا قضیه فدائیان اسلام پیدا شد خوب يك مردی که در زمان نبودن حکومت نظامی مرتکب يك جرم شده ...

نایب رئیس - خواهش میکنم در موضوع صحبت بفرمائید

حائز الزام - اینها ارتباط پیدا میکند با هم در انجام همه که خصوصی مردم را بگیرند خفه کنند - لاکشان را بکنند آنوقت برای اینکه سرگرم باشند میباید وزارت اقتصاد را دو وزارتخانه درست میکنند يك وزارت بازرگانی که جواز دادن و جواز گرفتن کارش باشد و يك وزارت صنایع و معادن که معلوم نیست کی میخواهد تولید شود و وجود بیاید ، در مملکت اگر شما پولی دارید برای اضافه خرجها وزارت فرهنگ بدهید ، وزارت بهسازی بدهید که اولایک روزی بدر مردم بخورند والا این دستگاهها را توسعه دادن غیر از ضرر و خرج و زحمت برای مملکت هیچ فایده دیگری ندارد .

نایب رئیس - مجدداً کفایت مذاکرات پیشنهاد شده (عمیدی نوری - باید موافق صحبت کند) درست است يك موافق میتواند

بود پس معلوم شد که این کارخانجات میباید جزو این وزارتخانه ها منظور که فرمودید در تبصره قید شده است میباید جزو وزارت صنایع ولی ما يك صنایع ملی داریم که آن صنایع ملی و کارخانجاتی است که دست اشخاص است يك قسمت کارخانجات جدید است و يك کارخانجاتی هم متفرق در دهات است مثل کارخانه های پارچه بافی دستی و فرش و قالی بافی و از قبیل این هادر این خصوص در این لایحه چه تکلیفی معلوم کرده آیا وزارت صنایع رهبری و تقویت توسعه آنها را بعهده گرفته ؟ در حالیکه ما میدانیم الان لایحه برنامه که مطرح است يك رقم درشتی در لایحه برنامه حذف وزارت اقتصاد ملی ، عنوان اقتصاد ملی که آن وظایف رهبری است که اصولاً بایستی دولت این وظیفه را داشته باشد باید باقی باشد در کشور ما همانطور که گفته شد کشور اتنا نسیسم نیست از نظر بازرگانی و صنایع و معادن که خود دولت تصدی صنایع و معادن را بکنند این جا وظایف دولت و وظیفه رهبری اقتصاد ملی است تصور میکنم بهتر و وافی تر بمقصد دولتهای ما بود ما بگوئیم که ما اقتصاد ملی را بگفتیم برود کنار و تفکیک کردیم ، دو وزارتخانه درست کردیم یکی صنایع و معادن و یکی هم بازرگانی خواستم این تدبیر را عرض کنم که این دو وزارتخانه که تفکیک میشود هر کدام وظایفی را انجام میدهند بایستی اقتصاد ملی مملکت مارا رهبری کند و الا اگر صنایع بحساب صنعت خودش برود بازرگانی هم بحساب بازرگانی خودش برود بدون اینکه هدف اقتصاد ملی و رهبری اقتصاد ملی مراعایت شده باشد بنده مخالف هستم و از این نظر خواستم يك تذکره اصولی داده باشم که توجه باین موضوع شده باشد نکته دوم این است که ما الان از نظر صنایع که وزارت صنایع و معادن را درست کردیم میخواهیم ببینیم که فایده و لطف این وزارت صنایع و معادن چیست؟ صنایع ما بعهده کی آقایان مسبوق هستند قسمت عمده اش مترکز در سازمان برنامه است ما يك مشت کارخانجات داریم که این کارخانجات را سازمان بنا ضرر اداره میکند و يك ایستی هم دارد همیشه این صورتی که در دولت های سازمان برنامه ملاحظه میکنید يك افلام زیادی است که داده میشود به کارخانجات آیا این کارخانجاتی که مترکز در سازمان برنامه است و سازمان برنامه با ضرر اداره میکنند این میباید جزو وزارت صنایع و معادن یا غیر این مطلب را خواستم روشن شود

معاون نخست وزیر - بتدریج **داراب** - در تبصره تکلیف تعیین شده .

عمیدی نوری - این از نظر کلیات

چنین نظری نیست بلکه امیدواریم بنا فکری که دولت در تعدیل بودجه در نظر دارد و مشغول ایشان هم هست مقداری از بودجه این دو وزارتخانه کسر بشود این را اطمینان داشته باشید برای اینکه هیچگونه تعدیلی نیست حتی از نظر جا و مکان که میفرمائید خودشان جا و مکان فعلاً دارند (صدرزاده - در خود قانون ذکر است) اما اینکه میفرمائید کلیه صنایع کشور در این وزارتخانه متمرکز بشود آنهم باز عرض کردم تبصره ای در لایحه هست و این موضوع پیش بینی شده منتهی دولت نخواهد فعلالین کارخانجات را که اغلب آنها ضرر میدهند باین وزارتخانه منتقل کند و يك تعدیلی بودجه کشور بکنند آنها باید يك سروسامانی بگیرند و بدهد همانطور که در لایحه پیش بینی شده بتدریج منتقل بشود باین وزارتخانه قبلا هم حضورتان عرض کردم

نایب رئیس - باز پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده . چون مطابق آیین نامه پیشنهاد کفایت مذاکرات در دفعه دوم مذاکره ندارد باید رأی بگیریم کفایت مذاکرات را آقای دکتر شاهکار پیشنهاد کرده اند آقایانی که موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهادات کفایت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم تبصره زیر به ماده تفکیک وزارت تجارت و صنایع اضافه شود :

دولت مکلف است از تاریخ تصویب این قانون تا سه ماه بانک صنایع و معادن بوسیله وزارت صنایع و معادن دائروا مه های طولی المده بصاحبان صنایع کوچک بپردازد و بهره این وامها از صدی چهار تجاوز نکند و در سرمایه لازم برای تأسیس این بانک جزء اعتبارات برنامه دوم هفت ساله منظور خواهد گردید

دولت نمیتواند برای این بانک کارمند جدید استخدام نماید دکتر شاهکار

دکتر شاهکار - آقای رئیس شرح لازم ندارد ؟

ایب رئیس - شور اول است ارجاع میشود بکمیسیون

پیشنهاد مینمایم - وزارت صنایع و معادن مکلف است موجبات تأسیس اطاق صناعت و اطاق معادن و همچنین اتحادیه صاحبان صنایع ایران و اتحادیه بهره برداران معادن ایران را طبق آئین نامه که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید فراهم نماید . اتحادیه های مزبور تنها مرجع صلاحیتدار برای همکاری با دولت در امور مربوط به صنایع غیر دولتی و معادن خصوصی خواهد بود . احمد حمیدیه

پیشنهاد مینمایم تبصره زیر باین لایحه اضافه شود .

تبصره - تفکیک وزارتخانه های مزبور ترتیب دادن تشکیل آن نایب مستلزم استخدام جدید و یا هزینه تازه ای گردد

عمیدی نوری ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید که تبصره ذیل به قانون اضافه شود :

دولت مکلف است ظرف دو ماه با کمک و تفکر وزارتخانه ها و مؤسسات مربوطه و متخصصین لازم برنامه اقتصادی خود را تهیه و به مجلس تقدیم دارد

د کتر جزایری مقام ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید این تبصره به لایحه افزوده شود .

تبصره - قانون تشکیلات هر دو وزارتخانه را دولت به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید و پس از تصویب قانون تشکیلات این لایحه بموقع اجرا گذاشته خواهد شد

نقابت

نایب رئیس - چون شور اول لایحه است پیشنهادات فقط قرائت میشود لایحه برای شور دوم با پیشنهادات به کمیسیون ارجاع میشود

۳ - مذاکره و تصویب فوریت و اصل گزارش کمیسیون الحاقی بلایحه اضافه اعتبار وزارت فرهنگ

نایب رئیس - جناب آقای وزیر فرهنگ چند جلسه است برای يك موضوع در مجلس حاضر شده اند و آن موضوع سه تبصره است که در مجلس سنا تصویب شده بود و در مجلس شورای ملی به کمیسیون ارجاع شد کمیسیون رسیدگی کرده و گزارش آن رسیده بنابراین این سه تبصره مطرح میشود آقای وزیر فرهنگ بفرمائید

موقی که لایحه اضافه اعتبار وزارت فرهنگ در مجلس سنا مطرح شده تبصره در آنجا پیشنهاد شد که مورد توجه واقع شد و مجلس سنا هم تصویب کرد وقتی که لایحه برگشت به مجلس شورای ملی نظر آقایان این شد که این سه تبصره تفکیک بشود و به کمیسیون ارجاع بشود و این تبصره ها در کمیسیون رسیدگی شد و با يك اصلاحاتی تصویب شد که گزارشش تقدیم شده چون یکی از این تبصره ها مربوط به تأمین اعتبار تفکیک دانشسرای عالی از دانشگاه های علوم و ادبیات است که بسیار مفید و لازم است و اینکار شده و الان دو سه ماه است که دانشسرای عالی از دانشگاه علوم و ادبیات تفکیک شده و باید اعتبارش ضمن این سه تبصره به تصویب برسد بنده

از حیث اینکه فوریت دارد تقاضا میکنم که این سه تبصره را با قید فوریت تلقی بفرمائید .

نایب رئیس - این سه تبصره تباهال عادی بوده و حالا آقای وزیر فرهنگ تقاضای فوریت کردند بنابراین گزارش کمیسیون فرهنگ قرائت میشود و بعد بقدرت رأی میگیریم .

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون فرهنگ به مجلس شورای ملی لایحه شماره ۲۴۴۳ مورخ ۲۴ ر ۶ ۳۴۶۳

ارسالی از مجلس سنا راجع به اعطاء یکصد و هشتاد و یک میلیون ریال اضافه اعتبار وزارت فرهنگ مشتمل بر ماده واحده و هشت تبصره در مجلس شورای ملی مطرح و ماده واحده و پنج تبصره آن تصویب و برای اجرا ابلاغ ابلاغ گردیده و سه تبصره الحاقی در مجلس سنا بلایحه مزبور بنام تبصره های ۶ و ۷ و ۸ بکمیسیون فرهنگ ارجاع شده بود کمیسیون در جلسات مورخ ۳۴۶۷ و ۲۰ و ۲۷ و ۲۴ تبصره ها را مطرح و با اصلاحاتی که در دو تبصره ۶ و ۷ بعمل آورد آنرا مورد تصویب قرارداد و اینک گزارش آن را بشرح زیر به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد :

تبصره ۶ - وزارت فرهنگ استثنائاً میتواند در صورت لزوم و احتیاج از معلمینی که سن آنان از ۶۵ سال تجاوز نموده تا سن ۷۰ سالگی با موافقت آنان در خدمات آموزشی استفاده نماید .

تبصره ۷ - فارغ التحصیلان دوره چهار ساله دانشکده داروسازی که در خارج از دانشگاه بخدمات دولتی مشغول بوده و یا خواهند شد از مزایای استخدامی داروساز های دوره پنج ساله دانشکده داروسازی استفاده خواهند کرد .

تبصره ۸ - از باب هزینه تفکیک دانشسرای عالی و حق التدریس و استخدام معلمین دانشسرا تا میزان سه میلیون ریال از مبلغ فوق در اختیار دانشگاه گذاشته میشود .

مخبر کمیسیون فرهنگ در بخشش

نایب رئیس - آقای قنات آبادی با فوریت مخالفید ؟

قنات آبادی - بنده موافقم

نایب رئیس - آقای شوشتری

شوشتری - بنده هم موافقم

نایب رئیس - آقای پورسرتیب

پورسرتیب - بنده موافقم

نایب رئیس - آقای صفائی

عبدالصاحب صفائی - بنده هم موافقم

نایب رئیس - بنابراین مخالفی نیست و باید رأی بگیریم بقدرت این سه تبصره آقایان یکم موافقت بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد حالا اصل موضوع مطرح است آقای پورسرتیب مخالفید

پورسرتیب - بنده موافق هستم

نایب رئیس - آقای قنات آبادی با مخالفت بفرمائید

قنات آبادی - ما این سه تبصره را در کمیسیون تصویب کردیم با فوریت هم موافق هستیم و البته آقایان نمایندگان هم رأی میدهند من استفاده کردم که يك تذکری میخواهم بجناب آقای وزیر فرهنگ بدهم و آن اینست که من يك روزی يك پیشنهادی راجع بيك کار فرهنگی کردم که کسانی که با سمت خدمتگاری برای کارهای آموزشی استخدام شده اند و میخواهند از مزایای قانون ترمیم حقوق فرهنگیان استفاده بکنند جناب آقای دکتر مهران پشت تریبون قول دادند که بتقاضای آنها رسیدگی میشود و به آن ها اجازه استفاده داده میشود و مزایای آنها تأمین میشود آنها هم منتهالست که نامه می نویسند این است که من خواستم بقول آن روزی که آقای دکتر مهران در مجلس دادند باشان یاد آوری کنم که دستور بدهند باین تقاضا سر بیاورند کسی کند

نایب رئیس - آقای صدرزاده

صدرزاده - این تبصره های سه گانه در کمیسیون فرهنگ در چند جلسه مورد مطالعه واقع شد و اصلاحاتی در آن بعمل آمده آقایان تصدیق میفرمائید که امروز تقاضای مردم نسبت بفرهنگ بسیار زیاد است و حتی میخواهم عرض کنم که دولت و هیئت حا که نمیتواند بتمام تقاضاهای مردم جواب مثبتی بدهد راهی که بنظر رسیده که در این لایحه پیش بینی شده است این است که از معلمین و آموزگارانیکه سابقان دراز در تربیت مردم شرکت داشتند و سابقی دارند هر گاه و بینه و استعداد بدنی آنها اجازه بدهد و خود آنها مایل باشند وزارت فرهنگ که بقدر کافی آموزگار ندارد وجود آنها بتواند استفاده بکنند و من گمان میکنم این فکر بسیار مفیدی است که وزارت فرهنگ برای تربیت ابتدای این مملکت این رویه را اتخاذ کرده و آقایان محترم هم با این تبصره ها موافقت بفرمائید که وزارت فرهنگ بتواند با این همه تقاضای که مخصوصاً از شهرستانها برای آموزگار میشود جواب بدهد

نایب رئیس - دیگر کسی اجازه نخواسته آقای صفائی نظری دارید ؟

عبدالصاحب صفائی - بنده موافقم

دکتر جزایری - بنده پیشنهاد سکوت میکنم

نایب رئیس - پیشنهاد سکوت رسیده که قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

اینجناب پیشنهاد مینماید مسکوت بماند .

د کتر جزایری - آقای دکتر جزایری

د کتر جزایری - عرض کنم آقایان تعجب خواهد فرمود که بنده پیشنهاد سکوت دادم در حالیکه دودم بقدرت آن رأی دادم این پیشنهاد برای این است که میخواهم از آئین نامه استفاده کنم و در حضور جناب

جناب آقای وزیر فرهنگ تذکراتی را جمع بآن بدم ملاحظه فرمائید مجلس شورای ملی با کمال علاقه نسبت باوایج فرهنگی از بدو این مجلس تا کنون اقدام کرده و در هر مورد هم واقعا روی ایمان و عقیده و اخلاص توجه بدستگاه فرهنگ دستگاه تربیت است و دستگاه اصلاح مملکت است اقدام کرده در گذشته هم این تذکرات عرض کرده ام و حالا هم خدمت حضرت تعالی عرض میکنم در این تبصره ها مواردی ممکن است پیدا کنید که خدای نکرده سوء استفاده از آن بشود ملاحظه فرمائید مادانگشکده های دارم استادانی هم هستند اشخاص ذیصلاحیتی هم هستند آدمهایی هستند که طبق تشخیص شورای دانشکده صلاحیت دارند که تدریس کنند و غالباً هم اینها ساعات تدریشان خیلی کم است یعنی در یک دانشکده ای سه ساعت و چهار ساعت و یا شش ساعت تدریس میکنند در صورتیکه اینها چون مردم متخصص هستند و مردمی هستند که سالها تدریس کرده اند و وارد در اینکار هستند باید اگر ساعت اضافی هم در دانشکده ای باشد از صلاحیت اینها استفاده بشود بنده میترسم که موضوع دادن حق التدریس خدای نکرده را هر بار باز بکنند که هر روز بنام حق التدریس اشخاص غیر ذیصلاحیتی را باین دانشسراها و دانشکده ها و جاهای دیگر بگذارند و این نتیجه بد دارد و این نظر مجلس شورای ملی نیست مجلس شورای ملی بشما اجازه میدهد که با دادن حق التدریس اشخاصی را بگذارید که اینها اشخاص ذیصلاحیت در آن درس باشند من صاف و صریح عرض میکنم در موقعی که رئیس دانشگاه فعلی یعنی دکتر اقبال (تعارفی هم بایشان ندارم) ولی انصافاً یک تغییراتی از نظر سرعت کار و از نظر پیشرفت کار و از نظر انتظامات داده اند اما در این قسمت باید سعی کرد که خدای نکرده یک وضعی پیش نیاید که هر روز هر کس را بهر وسیله و بهر صورت بخواهند تحصیل بدانشگاه و تحصیل با آقای دکتر اقبال بکنند برای این که این وضعیت هم بضرر دانشگاه است و هم بضرر فرهنگ است ممکن است آقایان رفقا و نمایندگان که رأی میدهند البته چون وارد اینکار نیستند شاید توجه نکرده این رأی را بدهند من خواستم این مطلب را به عرض مجلس شورای ملی برسانم جناب آقای وزیر فرهنگ هم توجه فرمائید که این برای این نیست که هر روز راه برای اشخاص غیر ذیصلاحیت باز بشود و بدانشسراها و دانشکده ها بروند باید شرایطی که تا کنون پیش بینی شده است این شرایط رعایت بشود هم زحمت دانشگاه کمتر بشود و هم اشخاص

ذیصلاحیت باشند پیشنهاد را پس گرفتیم
نایب رئیس - آقای وزیر فرهنگ
وزیر فرهنگ - آقایان استحضار دارند که دانشسرای عالی بموجب قانون دانشگاه جزء مؤسسات تابعه دانشگاه است و مثل دانشکده میماند خودش دارای يك شورائی است و تشخیص صلاحیت معلمینی که در دانشکده ها یا دانشسرای عالی تدریس میکنند بموجب پیشنهاد شورای دانشکده یا دانشسرا تصویب شورای دانشگاه است بنابراین بنده با قاطعیت میگویم که هیچ احدی نمیتواند اعمال نظر خصوصی در اینکار بکند و بخصوص پیش بینی پرداخت حق التدریس برای این منظور است که ما دنبال کسانی برویم که صلاحیتشان مجوز و مسلم است و او اینکه کار دیگری در مقام دیگری دارند در دانشسرای عالی استفاده کنیم بنابراین کاملاً نظر آقایان تأمین است

نایب رئیس - پیشنهادی رسیده که قرائت میشود
 (شرح زیر خوانده شد)

اینجناب پیشنهاد مینمایم عبارت تاسن ۷۰ از تبصره حذف شود - شوشتری

نایب رئیس - آقای شوشتری
شوشتری - آقایان محترم میدانند موضوع آموزش گاری و علم این مربوط بسن نیست گرچه من اصولاً عقیده دارم يك اشخاصی ممکن است حرم و شبخوخت درس پنججاه سالگی پیدا کنند و از اشخاصی تاسن ۹۰ سالگی مملکت بتوانند از وجود آنها استفاده بکنند مخصوصاً در رشته تخصصی هر قدر جلو برود و معلم سنش کاملتر باشد تریش کاملتر است توجهش کاملتر است اینکه مقید میکنید یا اینکه حتماً اگر هفتاد ساله شد از وجود این آقا استفاده نشود چرا؟ برای چه؟ چرا چنین نظری داشته باشیم؟ الان جناب آقای صدرالاشرف که بنده بایشان ارادت دارم سنشان خیلی از هفتاد بیشتر است حالا از وجود این مردم محترم نباید استفاده کرد؟ معلم است یا آموزش گار است چرا مقید بکنید که اگر سنش رسید به هفتاد کارش قطع بشود و برود کنار بنشیند و يك آدم کم تجربه ای بیاید سر کار بعقیده من باید این کلمه را بردارید و نوشته شود که مادام که قدرت و توانائی در معلم هست و میتواند محصلین از وجود او استفاده کنند باید او در سر کار خودش باشد این لغت بعقیده من پسندیده نیست شاید بعدها برای نمایندگی هم همچو فکری بشود

دکتر جزایری - بشرط اینکه آن تبصره ای که در قانون بود چه تصویب شد لغو کنید در آنجا سن ۶۵ سال پیش بینی شده است

شوشتری - آنهم نباید بشود غلط است
نایب رئیس - آقای صفائی
عبدالصاحب صفائی - بنده از حسن ظن جناب آقای شوشتری نسبت بمعلمین تشکر میکنم عجلتاً این عنوان را برای خودم قائم ولی از حضورشان استعفا میکنم این پیشنهاد را پس بگیرند این پیشنهاد بعنوان حسن ظن نسبت بمعلمین و آموزگاران بعنوان تشویق معلمین و آموزگاران خیلی صحیح است که حقیقه آموزش گار در هر سنی که قادر بکار است خدمت خودش را ادامه بدهد ولی مصالح اجتماع ما بالاتر از این حرفها است معمولاً سن اشخاص که به مرحله ای رسید اکثر افراد حالا آقای صدرالاشرف را که سن زیادی دارند انشاءالله سنشان زیادتر هم بشود آقای شوشتری در بین بیست و ملبون جمعیت یکی را پیدا کردند و مثال زدند و امیدواریم خداوند به ایشان بیشتر عمر بدهد و همینطور همه آقایان ولی در همه جای دنیا وقتی که سن اشخاص رسید به هفتاد سال باید استراحت کنند از ۶۰ سال باید استراحت کنند ۷۰ سالگی هم فعلاً بواسطه احتیاج و بواسطه نیاز بمعلم پیشنهاد شده و از ۶۵ سال بهفتاد سال بالا برده اند اصولاً احترام بآموزگار و محبت بآموزگار در این است که وقتی به سن ۶۵ و ۷۰ رسید مجال بدیم که استراحت کند و بتالیف بپردازد نه اینکه بیاید سر کلاس و روزی چند ساعت با محصلین سرو کله بزند سن ۷۰ سال سن استراحت است و باید اگر در حال استراحت بتواند کمک بدهد از تألیفات او استفاده کنیم لذا خواهش میکنم ایشان هم پیشنهادشان را پس بگیرند

شوشتری - پس گرفتیم
نایب رئیس - بنابراین رأی میگیریم به سه تبصره و چون تبصره سه مالی است با ورقه رأی گرفته میشود آقایانیکه موافقت ورقه سفید با اسم خواهند داد

(اسامی آقایان نمایندگان که به ترتیب ذیل بوسیله آقای جلیلی (منشی) اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)
 آقایان فرود . دکتربینا . صدرزاده . صادق بوشهری . قنات آبادی . درخشش . دکتربعل . دکتر افشار . شیبانی . سید احمد صفائی . موسوی . صدیقی . مهندس جفرودی . عباسی . غضنفری . ایلخانی زاده . دکتر وکیل . افخمی . سنجیدی . پور - سرتیپ . عبدالصاحب صفائی . بوداغیان . بهادری . دکتر شاهکار . امیر احتشامی . افشار صادقی . بیات ماکو . اسکندری .

محمود افشار . سکی نژاد . دکتربیرنیا . پناهی . میر اشرافی . زنگنه . تیمورتاش . تفضلی . دکتر سعید حکمت . مرآت . اسفندیاری . شوشتری . فرید اراکی . خاکباز . کیاکوسی . صارمی . دکتر سعید مشایخی . رضائی . داراب . توماج . قریشی . سعید مهدوی . بزرگ نیا . کاشانیان . لاری . جلیلیوند . عاملی . سلطانی . خلعت . بری . دکتر جزایری . عمیدی نوری . نقابت . هدی . نصیری . عرب شیبانی . سالار بهزادی . استخر . دهقان . رضا . افشار . صراف زاده . ارباب . حمیدیه . جلیلی .

(آراء مأخوذه شماره شده ۶۸)
 ورقه موافق و یک ورقه مخالف و دو ورقه بی اسم شمرده شد)

نایب رئیس - سه تبصره لایحه وزارت فرهنگ با ۶۸ رأی موافق تصویب شد .
 اسامی موافقین - آقایان: خاکباز . دکتر بینا . فرید اراکی . صارمی . نوری . بهادری . شوشتری . عمیدی نوری . بیات ماکو . غضنفری . موسوی . داراب . هدی . سنجیدی . زنگنه . نصیری . عاملی . سالار بهزادی . استخر . دکتر جزایری . خلعتبری . توماج . صادق بوشهری . سعید مهدوی . درخشش . کیاکوسی . محمود . رضائی . قرشی . مرآت . اسفندیاری . بوداغیان . دکتر وکیل . مهندس جفرودی . امیر احتشامی . عباسی . جلیلیوند . فرود . اسکندری . ایلخانی زاده . صدر زاده . ارباب . دهقان . محمود افشار . تفضلی . دکتر سعید حکمت . عرب شیبانی . افشار . صادقی . دکتر عدل . قنات آبادی . نقابت . جلیلی . عبدالصاحب صفائی . دکتر عمید . میراشرافی . پورسرتیپ . حمیدیه . بزرگ نیا . مهدی لاری . کاشانیان . صارمی . سلطانی . مشایخی . دکتر بیرنیا . تیمورتاش . دکتر شاهکار . پناهی . صدیقی . شیبانی . دکتر افشار . افخمی . سید احمد صفائی
 مخالف - آقای رضا افشار
 ورقه سفید علامت امتناع - دو
 برک .

۴. تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه
نایب رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز یکشنبه ساعت ۹ صبح سر ساعت نه و نیم نون زده میشود آقایان اگر تشریف نیاورند غایب محسوب میشوند . (مجلس ۲۵ دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
نایب رئیس مجلس شورای ملی - اردلان